

Profilaktyka uzależnień

w ustawie o zdrowiu publicznym

Tworzenie strategii przeciwdziałania uzależnieniom

- Zniesienie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
- Zniesienie Narodowego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
- Wprowadzenie w ich miejsce Narodowego Programu Zdrowia

Narodowy Program Zdrowia (projekt)

- Cel operacyjny *„Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych i uzależnieniami behawioralnymi w ramach Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Związanych z Uzależnieniami”*, zawierający:
 - *„Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii”*,
 - *„Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”*,
 - *„Program zwalczania następstw zdrowotnych palenia tytoniu i wyrobów powiązanych”*
 - *„Program Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym”*.

Narodowy Program Zdrowia (projekt)

- Jednostki samorządu terytorialnego mogą realizować jako zadania własne **jedynie** te, które są określone w zadaniach: „Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii”, „Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” oraz „Program zwalczania następstw zdrowotnych palenia tytoniu i wyrobów powiązanych”.
- Zadania związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym nadal pozostają w gestii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii będącego dysponentem Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych.

Profilaktyka w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii

- wspieranie realizacji programów profilaktyki uniwersalnej, adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- wspieranie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.
- wspieranie realizacji programów w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych (np. miejsca rekreacji, imprezy muzyczne, kluby itp.), realizowanych m.in. przez organizacje pozarządowe;

Profilaktyka w *Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii*

- wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny;
- wsparcie realizacji działań profilaktycznych prowadzonych na obszarach o występowaniu czynników sprzyjających nierówności w zdrowiu, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnie działającymi podmiotami publicznymi.
- wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazującej adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.
- upowszechnianie standardów jakości w zakresie profilaktyki narkomanii.

Profilaktyka w *Programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych*

- upowszechnianie, wdrażanie oraz poszerzanie oferty uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach „Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego”;
- prowadzenie i upowszechnianie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych w środowisku pracy;
- poszerzanie oferty, upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach „Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego” z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców;
- poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- poszerzanie oferty upowszechnianie i wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach „Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego” z obszaru profilaktyki wskazującej;
- udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci upijają się

Profilaktyka w *Programie zwalczania następstw zdrowotnych palenia tytoniu i wyrobów powiązanych*

- upowszechnianie, wdrażanie i poszerzanie oferty programów profilaktyki uniwersalnej zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego skierowanych do całych grup populacji (prowadzenie programów edukacji zdrowotnej skierowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci i młodzieży);
- realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych (Informowanie i ostrzeganie o ryzyku zdrowotnym związanym z używaniem tytoniu);
- upowszechnianie, wdrażanie i poszerzanie oferty programów profilaktyki selektywnej zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego skierowanych do jednostek lub grup narażonych na czynniki ryzyka;
- upowszechnianie, wdrażanie i poszerzanie oferty programów profilaktyki wskazującej zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego skierowanych do jednostek lub grup mających kontakt z czynnikami ryzyka.

Sposób finansowania zadań

- Artykuł 14 Ustawy:
- *„Powierzenie realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego przez odpowiedniego dysponenta środków, o których mowa w art. 13, odbywa się w trybie konkursu ofert ogłaszanego przez tego dysponenta”*
- Artykuł 14, ust. 4 Ustawy:
- *„Do wyboru realizatorów zadań nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych oraz przepisów o prowadzeniu działalności pożytku publicznego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych, o których mowa w rozdziale 2 działu II ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*

Ogłoszenie konkursowe

- Ogłoszenie musi zawierać:
 - nazwa zadania będącego przedmiotem konkursu ofert;
 - wysokość środków przeznaczonych na jego realizację;
 - terminy i warunki realizacji zadania;
 - kryteria oceny ofert;
 - miejsce i termin składania ofert;
 - termin rozstrzygnięcia konkursu ofert;
 - termin i sposób ogłoszenia wyników konkursu ofert;
 - sposób odwołania się od rozstrzygnięcia konkursu ofert;
 - poziom i sposób obliczania minimalnego współfinansowania zadania przez podmiot ogłaszający konkurs, jeżeli współfinansowanie zadania jest warunkiem otrzymania środków;
 - wykaz dokumentów, które należy dołączyć do oferty;
 - informacja o możliwości odwołania konkursu ofert przed upływem terminu na złożenie ofert oraz możliwości przedłużenia terminu złożenia ofert i terminu rozstrzygnięcia konkursu ofert
 - informacja o sposobie złożenia oferty i dodatkowych dokumentów.

Ogłoszenie konkursowe

- Ogłoszenie o konkursie ofert może zawierać dodatkowo:
 - opis sposobu oceny ofert w zakresie każdego z kryteriów oceny ofert;
 - sposób i terminy przekazania środków na rzecz realizatorów zadań.
- Wraz z ogłoszeniem o konkursie ofert zamieszcza się wzór formularza oferty, zgodnie z którym realizator zadania składa ofertę.
- Ogłoszenie o konkursie ofert umieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej podmiotu ogłaszającego konkurs oraz w jego siedzibie.

Oferta

- Oferta złożona w konkursie ofert musi zawierać:
 - szczegółowy sposób realizacji zadania;
 - termin i miejsce realizacji zadania;
 - harmonogram działań w zakresie realizacji zadania;
 - informację o wysokości wnioskowanych środków;
 - informację o wysokości współfinansowania realizacji zadania, jeżeli dotyczy;
 - informację o wcześniejszej działalności podmiotu składającego ofertę, jeżeli działalność ta dotyczy zadania określonego w ogłoszeniu o konkursie ofert;
 - informację o posiadanych zasobach rzeczowych oraz zasobie kadrowym i kompetencjach osób zapewniających wykonanie zadania, a także o zakresie obowiązków tych osób;
 - informację o wysokości środków przeznaczonych na realizację zadania oraz kosztorys wykonania zadania, w szczególności uwzględniający koszty administracyjne.

Sprawozdawczość jst

- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (PARPA-G1);
- Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii - informacja z realizacji działań podejmowanych w danym roku, wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- Rada Gminy (Miasta) - raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji
- **Wojewoda - informacja o zrealizowanych lub podjętych w poprzednim roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego**

Szanse i zagrożenia

- Zwiększenie konkurencyjności
- procedura konkursowa
- Uwzględnienie wszystkich podmiotów
- Poprawa jakości realizowanych programów profilaktycznych
- Brak możliwości stosowania PZP
- Brak możliwości stosowania PZP
- Nieprecyzyjne zapisy dot. procedury konkursowej
- Brak możliwości dofinansowania działań zgłaszanych przez NGO (tryb art. 19a)

Dziękuję za uwagę.

Sławomir Pietrzak

Fundacja Pozytywnej Profilaktyki

www.pozytywnaprofilaktyka.org

e-mail: pozytywna.profilaktyka@outlook.com